

GÖTEBORGS UNIVERSITET
Institutionen för svenska språket

Lesbiskt språkbruk

En beskrivning av ord och uttryck utanför eller
i konfrontation med heteronormen.

Ida Carlson

Specialarbete, 15 hp

Svenska

Ht 2009

Handledare: Lars-Gunnar Andersson

Examinator: Maja Lindfors Viklund

Sammandrag

Den här uppsatsen beskriver en del av det lesbiska språkbruket, det vill säga särskilda ord och uttryck som personer som identifierar sig som lesbiska använder sinsemellan. För att göra detta genomfördes en enkätundersökning där personer som identifierar sig som lesbiska fick svara på vilka ord och uttryck som de använder och känner till om olika företeelser som är kopplade till sexualitet.

Konstruktionen av enkäten och analysen av materialet utgår ifrån ett konstruktivistiskt och queerteoretiskt perspektiv på språk. Resultatet av undersökningen är att personer som identifierar sig som lesbiska använder två typer av lesbiska ord. Dels ord som mestadels används inom den egna gruppen och som bygger upp och stärker den gemensamma lesbiska kulturen och den egna sexuella identiteten, dels ord som används utåt i konfrontation med majoritetskulturens heteronormativa föreställningar. Eftersom språket är präglad av och präglar heteronormen saknas ord och uttryck i standardspråket för företeelser bortom det som anses ”normalt”, men standardspråket plockar sakta men säkert upp ord eller nya betydelser av ord som kan sägas vara lesbiska.

Nyckelord: *språk, lesbisk, queerteori, sexualitet, sociolingvistik*

Innehållsförteckning

1. Inledning	4
1.2 Syfte och forskningsfrågor	4
2. Tidigare forskning.....	5
2.1 När blev man <i>lesbisk</i> ?	5
2.2 Lesbiskt språk – på engelska	6
2.3 Språkliga normer och tabun.....	8
3. Teoretisk utgångspunkt.....	9
4. Metod och material	10
4.1 Enkätundersökningen	10
4.2 Enkätens utformning.....	11
4.3 Informanterna.....	12
4.4 Materialet	12
5. Resultat och diskussion.....	13
5.1 <i>Flata, lesbisk eller lesbian?</i>	14
5.2 <i>Mamma eller medmamma?</i>	19
5.3 <i>Butch, femme eller helglesbisk?</i>	21
5.3.1 Subversiva könsuttryck.....	22
5.3.2 Stereotyper som gör skillnad?	23
6 Slutsatser	26
6.1 Avslutning och utblick.....	28
Litteraturlista.....	29
Bilaga 1	31
Bilaga 2	36

Figurförteckning

Figur 1	14
Figur 2	14

1. Inledning

Om man för tjugo år sedan skulle ha frågat gemene man vad *insemination* betyder skulle nog ganska få ha kopplat samman det med barnalstrande hos människor. I SAOL (*Svenska Akademiens ordlista* Trettonde upplagan, 2006) har *insemination* betydelsen ”konstgjord sädesöverföring särskilt till husdjur” (SAOL 2006:517). Sedan lesbiska kvinnor drivit kampen och vunnit rätten till insemination på klinik i Sverige har ordet skiftat innebörd till att också handla om människor. *Insemination* skulle kunna ses som ett exempel på ett ord som har en ”lesbisk” betydelse vilken tagits upp av standardspråket. Detta är också exempel på ett område (fortplantning) där språket är tydligt begränsat till ett heterosexuellt perspektiv och där nya ord eller nya innebörder av gamla ord behövs för att fylla de språkliga luckorna som existerar i standardspråket för företeelser som inte ingår i normen.

Det är dock inte alla ord som används i lesbiska sammanhang som skulle förstås av någon som inte delar samma (sub-)kultur. De ord jag använder tillsammans med mina lesbiska vänner är inte alltid desamma som jag väljer att använda när jag pratar med mina heterosexuella vänner om samtalsämnen som på något sätt är kopplade till sexualitet. Det verkar alltså som om personer som identifierar sig som lesbiska har ett språkbruk som är kopplat till en speciell (sub-)kultur och till det faktum att man lever utanför de heteronormativa ramarna.

1.2 Syfte och forskningsfrågor

Syftet med denna uppsats är att undersöka lesbiskt språkbruk, det vill säga särskilda ord och uttryck som personer som identifierar sig som lesbiska använder sinsemellan eller med andra utanför den egna gruppen.

Syftet konkretiseras genom dessa forskningsfrågor:

- Vilka särskilda ord och uttryck finns och används av personer som identifierar sig som lesbiska?
- Skiljer sig språkbruket mellan personer i olika åldrar?
- Hur väljer man att benämna sin sexualitet i olika situationer?

2. Tidigare forskning

Inom litteraturvetenskapen finns ganska mycket forskning som är kopplad till sexualitet och lesbiskhet, till exempel forskning om lesbiska motiv i skönlitteratur men på den språkvetenskapliga sidan är det ont om forskning på svenska, medan det på engelska finns betydligt mer. Laskars artikel (2003) som handlar om ordet *lesbisk* och dess historia ur ett idéhistoriskt perspektiv är dock ett svenskt bidrag till forskningen. Artikeln kan ses som en spännande översikt över betydelseförskjutningen av orden *lesbisk*, men också en snabb resumé över homosexualitetens historia.

2.1 När blev man *lesbisk*?

Laskar (2003) visar på att det första belägget för adjektivet *lesbisk* i betydelsen 'samkönad kärlek mellan kvinnor' finns i en svensk översättning av en tysk populärvetenskaplig sexhandbok från 1865, vilket är 71 år tidigare än SAOB (*Ordbok över svenska språket utgiven av Svenska Akademien*) anger.

Innan adjektivet *lesbisk* gjorde entré i svenska språket användes substantivet *tribad* för att sätta ord på utförare av samkönade sexuella handlingar kvinnor emellan. *Tribad* betyder ungefär "gnuggare" och syftar alltså på att gnugga eller gnida könen mot varandra. Termen *lesbisk* "började tillämpas vid en tidpunkt då den kvinnliga *utövaren* av gnuggningar med andra kvinnor kom att kategoriseras och ges identitet och betydelse utifrån själva *handlingen*" (Laskar 2003:9). Istället för att skilja på person och handling blev nu kvinnan som begärde andra kvinnor synonym med sina handlingar – hon blev *lesbisk* och definierades utifrån sin handling (Laskar 2003).

Homosexualitet, främst manlig men även kvinnlig sådan, var straffbar fram till 1944 då den avkriminaliseras i Sverige. Ordet *lesbisk* blir därefter namnet på en sjukdom eftersom homosexualitet i Sverige klassas som en psykisk sjukdom fram till 1979 – alltså ett patologiskt tillstånd som anses knutet till personen och inte handlingen som personen utför. Under 1970-talet vände sig många lesbiska aktivister emot att samkönad sexualitet betraktades som patologiserad. Att ta tillbaka ordet *lesbisk* blev en politisk strategi och lesbisk frigörelsekamp blev så att säga medicinen mot sjukdomsstämpeln (Ibid.).

Hallgren (2008) bekräftar Laskars forskning och menar även hon att det är först på 1970-talet som *lesbisk* och *lesbian* börjar användas som

självbenämning och identitetsbeteckning av homosexuella kvinnor. Med feministisk teoribildning i ryggen såg sig lesbiska kvinnor som kvinnokampens främsta förkämpar, som valde att lägga sin tid och energi på andra kvinnor och som inte ens ”sov med fienden”, alltså med männen (Hallgren 2008:230-257).

Som en följd av den politiska kampen togs sjukdomsstämpeln på homosexualitet bort 1979 och att ”komma ut” sågs som en viktig politisk handling. Lesbiska och bögar hade blivit en identifierbar minoritet i Sverige och det politiska arbetet kom under 1980-talet att inriktas på juridiska rättigheter. Under 1990-talet och början av 2000-talet vinner man en rad olika rättigheter, som till exempel partnerskapslagen, adoptionsrätten och rätten för lesbiska par att inseminera på klinik i Sverige. Dessa rättigheter, som ofta handlar om att homosexuella blir likställda heterosexuella inför lagen, ses av *queerrörelsen* (vilken gör sin entré kring millennieskiftet) som ett sätt att anpassa sig till den redan tvingande heterosexuella normen. Queerrörelsen däremot handlar snarare om rätten att få vara och leva annorlunda, än om kampen att bli likställd med heterosexuella. Kön och sexualitet ifrågasätts av queerrörelsen som historiskt, socialt skapade konstruktioner och indelningen av människor i dualistiska motsatspar så som män och kvinnor, homosexuella och heterosexuella, och bögar och lesbiska ses som tvingande och snäv. ”Isärhållningen och själva uppdelningen av motsatspar som socialt konstruerade kritiserar som reglerande maktordningar” (Laskar 2003:12). Kategorin *lesbisk* skulle med detta perspektiv kunna upplevas som en tvingande kategori och queerrörelsen ifrågasätter också om *lesbisk* verkligen kan vara ett frigörande begrepp när det åtminstone på ett teoretiskt plan ses som en mycket begränsande kategori.

För att sammanfatta: Ordet *lesbisk* har i modern tid förståtts som så vitt skilda saker som ett brott, en sjukdomsdiagnos, ett frigörande begrepp och en tvingande kategori.

2.2 Lesbiskt språk – på engelska

Som nämndes ovan speglar den betydelsemässiga resa som ordet *lesbisk* har gjort genom historien samhällets syn på homosexualitet och forskningen har också ändrats i takt med en förändrad syn på sexualitet. En av de absolut tidigaste amerikanska undersökningarna som kopplade samman språk och sexualitet gjordes 1941 av Legman och var i princip en amerikansk ordlista över homosexuella mäns språk och slanguttryck (Legman 1941). Cameron (2003) beskriver de tidiga undersökningarna

av homospråk som försök att finna språkliga särdrag hos de homosexuella männen vilka helst också skulle vara universella. Denna forskning utgick från synen på homosexualitet som ett patologiskt tillstånd. Från 1970-talet såg man språket som mer identitetsanknutet, men forskningen gick fortfarande ut på att särskilja homosexuella från heterosexuella (Cameron 2003:166-168). En av de tidigaste studierna på engelska av lesbiskt språk (talspråk) gjordes av Moonwomon-Baird (1985) som utgick ifrån hypotesen att en slumpmässigt sammansatt grupp studenter skulle kunna avgöra om det var en lesbisk eller heterosexuell kvinna de hörde tala på ett inspelat band. Röstens hastighet, styrka och höjd antogs kunna ses som markörer för sexuell identitet. Denna studie gav inte några signifikanta resultat (de lesbiska språkarna kunde inte skiljas ut från de heterosexuella), men den är ändå intressant med avseende på synen på sexualitet (Moonwomon-Baird 1985). Att kunna avgöra någons sexualitet genom att lyssna på den personens röst kan i dagens läge kännas avlägset och nästan skrattretande, men det beror på att det i högre utsträckning finns en konstruktivistisk syn på sexualitet i dagens samhälle. Det var på 1990-talet som det skedde ett slags paradigmskifte och de konstruktivistiska och queera språkteorierna slog igenom. Den forskning som görs idag på lesbiskt språkbruk är oftast inte ute efter att titta på särdrag eller att försöka finna något universellt lesbiskt i språket, utan man väljer istället att undersöka hur sexualitet konstrueras genom språket (Cameron 2003:166-168).

Ett exempel på denna typ av forskning är Queens undersökning om hur sexualitet och kön konstrueras genom språket i lesbiska serietidningar och seriestripas (1997). Queen (1997) menar att detta material är användbart just eftersom karaktärerna spelar på stereotypiska bilder av queers; i synnerhet lesbiska. Även om det språk som används av de lesbiska karaktärerna i serierna aldrig skulle användas i verkligheten så ger ändå seriespråket en bild av hur lesbiska "förväntas" tala och om en gemensam medvetenhet om vissa sociala och språkliga koder. Queen kommer fram till att karaktärerna bryter mot språkliga tabun för femininitet bland annat genom att använda mycket slang och svordomar (Queen 1997). Att lesbiska skulle prata mer som män är något som Morrish och Sauntson (2007) dementerar med sin diskursanalys (structural-functional discourse analysis) av samtal mellan lesbiska kvinnor. Undersökningens syfte var att se hur lesbisk identitet konstrueras i ett samtal. Strukturen i samtal mellan lesbiska uppvisar enligt Morrish och Sauntson undersökning inga eller väldigt få skillnader mot heterosexuella kvinnors sätt att samtala. Det som skapar

det ”lesbiska” i samtalet är istället det typiskt kvinnliga samtalsstrukturen tillsammans med ett innehåll som är ”oförenligt” med heterosexuell femininitet. Det är alltså dissonansen mellan struktur och innehåll som skapar lesbisk identitet i de samtal som Morrish och Sauntson har analyserat (Sauntson & Morrish 2007:25-52).

2.3 Språkliga normer och tabun

När man talar om språk och sexualitet måste man också hålla i åtanke att sexualitet hör till ett av de mest tabubelagda ämnena som finns i språket. Våra svordomar och kraftuttryck är till stor del hämtade i ämnesområdet sex och sexualitet. Om man då också betänker att lesbiskhet är avvikande från den heterosexuella normen så blir detta perspektiv ännu mer aktuellt.

Trudgill (1976) i Dagrin (2008) menar att det inte är ämnet i sig som är tabu utan att det är själva ordet som är det. Om man till exempel jämför orden *ha samlag* och *knulla* så är deras betydelse densamma, men *ha samlag* är inte alls lika laddat som *knulla* (Dagrin 2008:10-12). Att det är orden som är tabu kan säkert stämma i många fall, men det betyder inte att vissa ämnen inte är mer känsliga än andra. Ord som handlar om kön, sex och sexualitet verkar ha en benägenhet att väcka starkare känslor än andra ord. Därmed kan man tänka sig att ord och uttryck som har med lesbisk sexualitet att göra skulle kunna vara språkligt tabubelagda (Andersson 1985:48).

Ett sätt att komma runt både tabubelagda ämnen och ord i samtal är att använda eufemismer. Eufemismer är alltså förmildrande omskrivningar där det aktuella ämnet undviks i så hög utsträckning som möjligt (Dagrin 2008:16).

Vad som skiljer fult från fint språk eller slang från vardagsspråk kan vara svårt att avgöra eftersom gränserna är flytande. Ordens laddning eller stilvärde ändras också efter situation och beroende på vem som använder dem. Slang kännetecknas av en viss flyktighet och det är ett språk som ”forcerar vedertagna tabugränser, bryter med respektlös glädje mot alla regler för god smak, sänker språknivån, förargar välanpassade borgare och kränker auktoriteter” (Ibid:13).

Jag har redan nämnt begreppet *standardspråk* flera gånger utan att egentligen definiera det närmare. Kotsinas (2007) som har forskat på ungdomsspråk och ungdomars slang försöker sätta fingret på vad standardspråk är. Ungdomsspråk och andra varieteter med lite lägre status pekars ofta ut som avvikande och då måste det ju rimligtvis finnas en norm att avvika ifrån.

Standardspråk har vanligen sin historiska bakgrund i varieteter som vid en viss tid talas av personer med högt socialt anseende, och de hör också nära samman med de dialekter som talas i kulturellt och/eller politiskt inflytelserika centra. Eftersom sådana varieteter ofta betraktas som bättre än andra språkarter framstår de också lätt som mera ändamålsenliga och som en norm för hur man bör tala (Kotsinas 2007:163).

Standardspråk är alltså en varietet som pratas av både politiskt och socialt inflytelserika personer. I min undersökning är det också relevant att se kopplingen mellan norm, makt, heterosexualitet och språk vilket är vad nästa avsnitt handlar om.

3. Teoretisk utgångspunkt

Det finns ett inbyggt problem med att undersöka en minoritet och det är risken att ytterligare peka ut gruppen som avvikande i förhållande till normen. Risken att peka ut lesbiska som en avvikande grupp finns också i min undersökning och är något som jag försöker att förhålla mig till genom att, liksom den samtida engelskspråkiga forskningen om lesbiskt språk, ansluta mig till ett normkritiskt och *konstruktivistiskt perspektiv*. Det betyder helt kortfattat en syn på kultur (och natur) som skapade genom språket i föränderliga sociala processer. Språket är enligt detta perspektiv avgörande för både skapandet av identitet och sexualitet (Rosenberg 2002:24-26).

Queerteori är en konstruktivistisk teoribildning som är extra intressant för denna studie eftersom den fokuserar på kön och sexualitet. En queerteoretisk utgångspunkt är att det som människor uppfattar som kunskap och sanningar om sexualitet och kön – till exempel att det finns två kön (man och kvinna) och att heterosexualitet är naturligt – är sociala konstruktioner skapade genom sociala processer. Dessa ”sanningar” konstrueras, rekonstrueras och dekonstrueras genom talet, de skrivna orden, handlingar och symboler; kort sagt genom språket (Butler 1990a). Enligt Butler (1990a) som varit tongivande inom queerteori är kön och sexualitet inte något ”naturligt” förutbestämt eller förkulturellt som blottats genom språket, utan något som konstruerats av människor i olika språkliga diskurser och som varierar över tid och rum. Kön och sexualitet ses inom queerteorin istället som skapat genom *performativa handlingar*, det vill säga att de ständigt iscensätts genom omedvetna, upprepade handlingar. Utan dessa iscensatta eller performativa handlingar skulle inte kön och sexualitet vara socialt

begripliga kategorier. Kön och sexualitet ses alltså inom queerteorin som något som man *gör* och därmed görs ett avståndstagande från en essensialistisk syn på kön och sexualitet där det ses som något man *är* (Butler 1990a, Rosenberg 2002:72-75).

Ett begrepp som ofta används i detta sammanhang är *heteronormativitet*. Heteronormativitet är antagandet om att alla människor är heterosexuella och att heterosexualitet är naturligt. Begreppet heteronormativitet är centralt inom queerteori och åsyftar de institutioner, maktstrukturer och praktiker som upprätthåller heterosexualitet som naturligt, och därmed också upprätthåller föreställningen om allt som frångår en heterosexuell identitet eller praktik är avvikande och fel. Heteronormativitet yttrar sig genom aktiva praktiker där avvikande individer eller beteenden bestraffas genom alltifrån direkt våld, hot och fängelsestraff till mer subtila sätt som osynliggörande, stereotypisering och kulturell och språklig dominans. Heteronormens två bärande principer är enligt Rosenberg (2002) ”uteslutningen av avvikelser ur normen med uppdelningen i kategorierna vi – de” (Rosenberg 2002:102), samt ”assimilering genom införlivandet av avvikelser i normen” (Ibid.).

Genom att språket är präglad av och präglar heteronormen så är min utgångspunkt att det saknas ord och uttryck i standardspråket för företeelser bortom det som anses ”normalt” och det är detta som jag avser att undersöka.

4. Metod och material

För att kunna undersöka lesbiskt språkbruk har jag samlat in material bestående av ord och uttryck som används av personer som identifierar sig som lesbiska. Om detta material och vilken metod som har använts handlar detta avsnitt.

4.1 Enkätundersökningen

Jag har genomfört en enkätundersökning via e-post (se Bilaga 1). Fördelen med denna metod är just möjligheten att nå många personer och få en viss bredd i materialet. Med tanke på att ingen forskning på detta område finns på svenska kan bredd framför djup vara en fördel för min studie. Med enkäter följer dock risken att man får korta och innehållsfattiga svar eftersom möjligheten att ställa följdfrågor är mycket begränsad. Kopplingen till kontexten försvinner också delvis när man undersöker skrivet språk och inte talat. Det talade språket är mycket

mer omfångsrikt än det skrivna och det kan vara svårt att fånga i skrift det som normalt endast uttrycks i ett samtal. Ett annat metodologiskt problem är den låga språkliga självmedvetenheten hos människor. Genom en enkätundersökning får jag alltså räkna med att inte kunna kartlägga alla de ord som verkligen används, utan bara den andel ord som en person upplever eller kommer på att den använder och känner till när enkäten besvaras.

En alternativ metod skulle kunna vara att komplettera enkätundersökningen med några djupare intervjuer, men tyvärr så är tiden en begränsning i detta fall. Men inte heller i en lång intervju får man med allt. En enkät med många öppna frågor där informanten själv får formulera sig och sina tankar blir en metodologisk medelväg.

4.2 Enkätens utformning

Jag har konstruerat en enkät utifrån att lesbiskt språkbruk kan tänkas existera inom vissa språkliga domäner. Vilka domäner jag undersöker tar avstamp i det teoretiska ramverk som jag presenterat ovan, där queerteorins idéer om språket som reproducerande och producerande av kön- och sexualitetsmönster är centrala. Eftersom språket är heteronormativt finns det därmed ett behov av ord som beskriver det icke-normativa. Hypotetiskt sett finns det vissa domäner där normativiteten är extra påtaglig och där det lesbiska språkbruket kan väntas existera.

De språkliga domäner inom vilka jag antar att det finns ett lesbiskt språkbruk är: "Självbenämning" där det handlar om hur man benämner sin (avvikande) sexualitet och "Att komma ut" – alltså vilka ord och uttryck man använder när man berättar om sin sexualitet för olika personer. Domänen "Familjebildning och fortplantning" handlar om vilka ord man använder om föräldraskap och hur man skaffar barn och slutligen handlar domänen "Relationer och sex" om ord som är kopplade till kärlekslivet (Se Bilaga 1).

Som jag nämnde tidigare är ett metodologiskt problem den låga språkliga självmedvetenheten. Jag har försökt att komma runt detta genom att i vissa frågor fråga efter ord och uttryck som informanten "känner till", istället för att fråga om vilka ord informanten "använder". Risken för att informanten ska undvika att nämna ett ord som man känner till, men som man tror att man inte använder minskar då något.

Enkätfrågorna har lite olika karaktär. Några av frågorna är flervalfrågor men de flesta är öppna frågor på vilka informanten har fått svara fritt. (Trost 2001:89).

Enkäten har också testats i två omgångar på tre av mina lesbiska vänner för att minska risken för svårt formulerade frågor, varefter vissa oklarheter som korrigerats.

4.3 Informanterna

Enkätundersökningen vänder sig till personer i Sverige som identifierar sig som eller känner sig som lesbiska. Jag valde denna definition då jag inte är intresserad av att undersöka bögars språkbruk. Att undersöka språkbruket hos alla personer som identifierar sig som queera eller icke-heterosexuella skulle bli för omfattande och svåravgränsat för en C-uppsats. Som jag nämnde i avsnittet Tidigare forskning kan epitetet lesbisk uppfattas som en tvingande kategori och vissa personer som lever ickeheterosexuellt känner sig obekväma med att sätta en etikett på sin sexualitet. Detta skulle kunna innebära problem i sökandet efter informanter då de kvinnor som lever i samkönade relationer eller känner begär till andra kvinnor men som inte vill definiera sig själva som lesbiska, eventuellt skulle tveka att svara på en enkätundersökning som vänder sig till lesbiska. För att hitta ett sätt att undvika detta på har jag helt enkelt överlåtit till informanten själv att avgöra om den tillhör målgruppen eller inte. Mitt enda krav har varit att man identifierar sig eller känner sig som lesbisk och jag har inte satt upp några andra kriterier för vad det möjligen skulle kunna innebära.

Vad gäller urvalet av informanter så har jag använt mig av bekvämlighetsurval kombinerat med det som brukar kallas snöbollsmetoden (Trost 2001:28-32). Detta innebär att jag har vänt mig till olika organisationer och nätverk där personer som identifierar sig som lesbiska finns och bett dem distribuera enkäten till sina medlemmar eller genom sina nätverk. Jag har även uppmanat dem som svarat på enkäten att vidarebefordra den till sina vänner och bekanta som tillhör målgruppen. Annonser om att undersökningen pågår och kontaktuppgifter för den som vill delta har också funnits på qruiser.com som är ett Internetcommunity för HBTQ-personer och på olika forum på Internetcommunityt Facebook, samt på vissa av RFSL:s lokalavdelningars hemsidor.

4.4 Materialet

De 45 besvarade enkäterna som kommit in via mejl har en god spridning både åldersmässigt och geografiskt. 19 personer kommer från Götalansregionen, 16 personer från Svealandsregionen och 10 personer

från Norrlandsregionen. Informanterna har delats upp i två ålderskategorier; 19-34 år (26 stycken) och 35-56 år (19 stycken). Denna indelning bygger främst på att personer över 35 år har levt i ett mer homofientligt samhälle och kan förmodas ha en lite annorlunda vokabulär än den yngre gruppen.¹

Materialet som jag har fått in från enkätundersökningen är omfattande och nästan alla informanter har svarat på alla frågor. Vissa frågor i enkäten har tyvärr visats sig vara svåra att förstå. Det gäller främst fråga 4 ”Finns det andra ord och uttryck som du känner till som är kopplade till att komma ut själv eller åt någon annan?” och fråga 6 ”Ibland kan man anta att någon är lesbisk bara genom att titta på dem. Finns det ord som beskriver det?” (se Bilaga 1). Även om flera informanter har uttryckt osäkerhet kring dessa frågor har de flesta ändå svarat. En informant uttryckte också att det var svårt att hålla reda på när man skulle ange ord man känner till eller som man använder.

45 enkätsvar är givetvis en för liten mängd för en så pass stor population för att man ska kunna dra några generella slutsatser om lesbiskt språkbruk. Det är inte heller min ambition att göra det. Språk är situerat och socialt och skriftliga svar på en enkät kan inte ge ett heltäckande eller rättvist resultat av vilka ord och uttryck personer som identifierar sig som lesbiska använder eller känner till. Min ambition är istället att ge *en* bild av hur lesbiskt språkbruk *kan* se ut bland personer i Sverige (Morrish & Sauntson 2007:14-24).

5. Resultat och diskussion

De resultat som framkommit genom mitt material kommer att presenteras och diskuteras i detta avsnitt. De områden som kommer att fokuseras på är hur personer som identifierar sig som lesbiska väljer att benämna sin sexualitet i olika sammanhang, vilka ord som används kring familjebildning och fortplantning, samt vilka ord det finns för lesbiska stereotyper. Dessa områden kommer att diskuteras med koppling till teori och tidigare forskning. Jag kommer också att använda mig av olika ordböcker för att sätta de ”lesbiska orden” i relation till någon form av språklig norm.

Orden som kommit in genom enkätsvaren markeras genom att *kursiveras* eller markeras som citat. Jag kommer att betrakta materialet som kvalitativt och jag har därmed valt att redovisa ord och uttryck även om de bara angivits av en enda informant. Om orden angivits av fler än

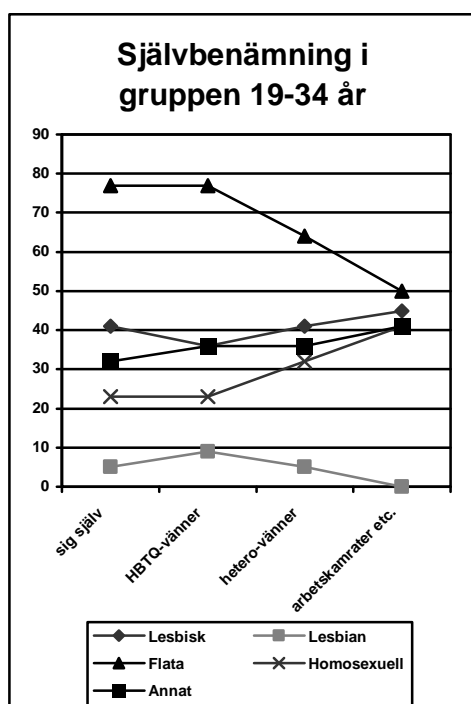
---

¹ För en kort resumé av homosexuellas historia se avsnitt 2.1 När blev man *lesbisk*?

en informant så framkommer det i texten. När informanternas resonemang kring det egna språkbruket citeras, framgår det vilken informant som står för citatet (varje informant har ett nummer INF1, INF2 o.s.v.), men det kommer inte att synas vilken informant som uppgett ett enskilt ord om det inte är särskilt betydelsefullt för sammanhanget.

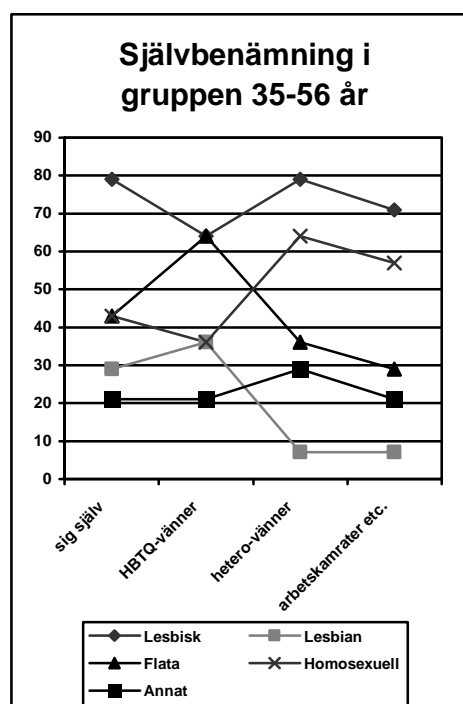
5.1 Flata, lesbisk eller lesbian?

Den första frågan i min enkät handlade om vad man väljer att sätta för namn på sin sexualitet inför olika människor. De flesta av mina informanter använder olika ord inför sig själva och när de benämner sin sexualitet för kollegor, skolkamrater eller liknande relationer. De mest frekvent förekommande orden för den egna sexualiteten var *flata* och *lesbisk* oavsett inför vem man skulle benämna den. *Flata* var det vanligaste ordet i den yngre gruppen och *lesbisk* i den äldre. Användningen ser olika ut i olika åldrar och nedan ser vi två grafer som illustrerar hur användningen förändras beroende på vem man definierar sig inför.

Figur 1

Hur informanterna i åldrarna 19-34 år benämner sin sexualitet i olika situationer räknat i procent. Flera svarsalternativ var tillåtet. N = 26

Figur 2

Hur informanterna i åldrarna 35-56 år benämner sin sexualitet i olika situationer räknat i procent. Flera svarsalternativ var tillåtet. N = 19

I Figur 1, som visar resultatet för åldersgruppen 19-34 år, är det tydligt att *flata* är det ord som oftast används när man definierar sin sexualitet inför sig själv och HBTQ-vänner, medan *lesbisk*, *homosexuell* och *annat* (t.ex. *gay*, *queer*, *inte hetero*) blir mer vanliga när man ska benämna sin sexualitet inför heterosexuella vänner eller mer ytliga relationer som kollegor och studiekamrater. Hos den äldre gruppen informanter (Figur 2) är det ännu större skillnad på vad man kallar sig i olika situationer. *Flata* är lika vanligt som *lesbisk* inför HBTQ-vänner, men används mer sällan inför hetero-vänner och kollegor. Användningen av *homosexuell* ersätter *flata* och de båda graferna korsar varandra när det handlar om personer utanför HBTQ-sammanhang.

En av informanterna reflekterar över sitt eget svar:

Intressant att märka att ordet "homosexuell" tydligen är mindre laddat än "lesbisk" i de bemärkelser jag använder det. Funderar på om det är en generationsfråga (förutom en patriarkatsfråga förstås), när jag växte upp var det "homosexuell" som användes i samhället. Lesbisk kom liksom senare, med en tillkommen feministisk medvetenhet som jag inte hade när jag började identifiera mig som homo (INF25).

Att olika ord används för samma företeelse är i sig inget anmärkningsvärt – det är helt enkelt ett sätt att anpassa språket efter situationen. Vissa av orden är alltså mer tabu än andra när man talar inom *majoritetskulturen*². Enligt mina resultat är *flata* och *lesbian* mer tabu än *lesbisk* och *homosexuell*.

Om man slår upp ordet *flata* i SAOL trettonde upplagan (2006) anges ordförklaringen "(kan uppfattas som nedsättande) lesbisk kvinna" (SAOL 2006:217) och i den tidigare tolfte upplagan från 1998 ges förklaringen "<kan väcka anstöt> lesbisk kvinna" (SAOL 1998:203). *Flata* har möjligen ett annat stilvärde i majoritetskulturen än i HBTQ-sammanhang, vilket en av informanterna har reflekterat kring: "Flata känns som ett lesbiskt ord som enbart lesbiska/bi/queera kvinnor använder" (INF25). I SO (*Svensk ordbok utgiven av Svenska Akademien* 2009) som är den senast utgivna ordboken i Sverige, har *flata* ordförklaringen "lesbisk kvinna <ngt vard.>" (SO 2009:774), vilken stämmer bättre överens med hur ordet används i HBTQ-sammanhang i min undersökning. Till uppslagsordet *flata* kommer också en liten faktaruta i SO där ordets historia förklaras och där det framhålls att *flata* är ett bra ord eftersom det är ett "riktigt substantiv" (SO 2009:774).

² *Majoritetskulturen* avser i denna undersökning de sammanhang där heterosexualiteten upplevs vara en självklar norm.

Orden *flata* och *bög* användes ursprungligen mest av heterosexuella som nedsättande beteckningar på homosexuella. Så småningom började homosexuella personer använda orden om sig själva, och idag är de fullt brukbara som neutrala beteckningar, kanske de bästa som finns. De har också vissa fördelar framför beteckningen *homosexuell*, bl.a. att de är riktiga substantiv (SO 2009:774).

Frågan är om SO har för avsikt att vara deskriptiv eller normerande när man skriver att *flata* kan användas som ett neutralt ord om homosexuella kvinnor. Enligt min undersökning används *flata* inte i så hög utsträckning av lesbiska personer själva, såvida man inte definierar sig inför sig själv eller andra HBTQ-personer. Att ha ett bra ord för 'homosexuell kvinna' är viktigt, men när det gäller ord som *flata* som tidigare (och fortfarande) används som skällsord så måste betydelseförskjutningen vara grundlagd i den marginaliserade gruppen innan den lanseras som användbar av normen. Risken är bara att det blir ännu ett ord som normen sätter på avvikarna.

Ett tillfälle när orden som beskriver sexualitet skulle kunna komma till användning är när man kommer ut³ inför någon. I enkäten ber jag informanten att ge högst tre exempel på hur den formulerar sig när den kommer ut inför någon som man förväntar sig ett positivt bemötande ifrån. De flesta informanterna anger att de bland annat säger: "Jag är flata/lesbisk/homosexuell" men många anger också olika omskrivningar där inte något ord som beskriver sexualitet förekommer. Istället för att benämna sin sexualitet med ett specifikt ord använder informanterna fraser som dessa: *Jag är inte hetero, Jag dejtade bara tjejer, Jag lever tillsammans med en annan kvinna, Jag och min fru..., Nu är ju inte jag lagd åt det hållet (hetero), Jag är gift med en kvinna, Jag har flickvän.* En informant ger ett exempel på en mer subtil metod för att komma ut: "[...] ord som *donator* och *insemination* som jag ofta använder i samtal om barn och föräldraskap och som kanske oinformerade heteron kan ställa en del frågor om" (INF9). Flera informanter anger också att de bara använder pronomenet *hon* när de pratar om sambo eller partner och därigenom överlåter till lyssnaren att dra sina egna slutsatser.

På frågan om hur man kommer ut inför personer från vilka man är osäker på vilket bemötande man kommer att få, så är omskrivningar mycket vanligare än det är att nämna något av orden som faktiskt har

---

³ En vanlig missuppfattning är att man som HBTQ-person kommer ut en gång och efter det är "ute" eller "öppen". Att komma ut är ingen engångsföreteelse utan en ständig process som måste avklaras (eller undvikas) i varje nytt socialt sammanhang i vilket man antas vara heterosexuell.

med sexualitet att göra. En informant skriver i enkäten: ”Jag kanske inte använder flata utan istället kanske säger ’jag blir inte kär i killar så det där med pojkvänner vet jag inte så mycket om’” (INF11). Flera informanter anger också att de inte kommer ut alls när de inte tror att de ska bli positivt bemötta. De mönster som jag beskriver ovan finns både i den äldre och i den yngre gruppen informanter.

Valet att använda omskrivningar tyder på att inte bara de mer slangaktiga eller vardagliga orden är tabu, utan att hela ämnet – (avvikande) sexualitet – är tabubelagt. Sin sexualitet är ingenting som en heterosexuell person behöver definiera eller sätta ord på i ett vardagligt samtal, för den är redan fördefinierad av samhället – den är normen. När man som lesbisk väljer eller tvingas att komma ut, så kan det upplevas mindre stötande att använda eufemismer eller omskrivningar för att inte bryta det språkliga tabu som rör sexualitet (Dagrin 2008:16). Maher och Punsch (1995) i Sauntson och Morrish (2007) har kommit fram till att det finns en paradox i själva handlingen att komma ut. När man väljer att berätta om sin (avvikande) sexualitet reproduceras den just som avvikande, men om man istället väljer att vara tyst och inte berätta så reproduceras den heterosexuella normen även då (Sauntson & Morrish 2007:98). Att, som flertalet av mina informanter gör, använda eufemismer skulle kunna vara ett sätt att tackla detta stigma. Genom att berätta om sin sexualitet på samma sätt som heterosexuella gör (det vill säga att till exempel nämna sin partner eller vem man är intresserad av) kan man kanske avdramatisera utkommandet utan att undvika det. Det är ju fullt förståeligt om man inte skulle vilja göra sig mer avvikande än man redan är genom att till på köpet använda tabubelagda sexualitetsord.

Det finns dock fler ord för att benämna sin sexualitet på än *lesbisk*, *flata*, *lesbian* och *homosexuell*. Två informanter i mitt material vill inte definiera sin sexualitet inför sig själv. En av dem uttrycker sig såhär: ”Sällan jag sätter etiketter inför mig själv men i så fall kanske queer eller icke-hetero ligger närmast” (INF1). Den andra definierar sig främst som *människa*. Andra ord som också förekommer är *queer* (6 informanter anger detta ord) *gay* (5 inf.), *femme* (2 inf.), *humla* och *bisexuell* (2 inf.). I relationer med arbetskamrater, studiekamrater och liknande är *gay* (9 inf.) vanligt förekommande. En av dem som använder *gay* kommenterar ordet så här: ”Tycker att gay lite har snotts av killarna. Gay ska fortsätta täcka hela communityn. Det är ett bra ord” (INF32).

Orden som handlar om sexualitet, som framkommit i min undersökning är av lite olika karaktär. Vissa ord täcker in mycket och betyder egentligen bara att man inte är heterosexuell så som *queer* och

gay, medan *homosexuell* och *bisexuell* även anger vilken sexuell inriktning man har. Ord som *lesbisk*, *flata* och *femme*⁴ ger också en antydning om ens könsidentitet då dessa ord oftast används om personer som identifierar sig som kvinnor. En av informanterna formulerar sig mycket specifikt när hon sätter ord på sin sexualitet inför heterosexuella vänner samt arbetskamrater, studiekamrater och liknande relationer. Hon anger att hon säger: ”Ciskvinna⁵ i samkönad men olikgenusad⁶ relation” (INF1), vilket förmodligen är en definition som leder till frågor alternativt en tyst förvirring hos en oinvigd person.

Det finns också fler ord som har med att komma ut att göra. *Att komma ut ur garderoben* är den fras som blivit det kortare *att komma ut*. Båda dessa fraser används bland mina informanter både när förslag på ord ges och i resonemangen kring orden. Detta är även ett exempel på uttryck som plockats upp i standardspråket (och finns tillexempel som uppslagsord i SAOL). Denna fras används i olika varianter som *ta sig ur garderoben* och *vara i garderoben*. En annan fras som 27 informanter anger är *att outa någon*. *Att outa någon* betyder i denna kontext att komma ut åt någon annan och det ses inte alltid med blida ögon, vilket en informant uttrycker: ”Jag vill bara flika in att man aldrig, aldrig, aldrig outar någon annan!!!” (INF1). Andra informanter ser det som en politisk strategi att outa andra – ju fler icke-heterosexuella som syns desto bättre, ungefär.

För att sammanfatta så är de ord som är vanligast för att benämna den egna sexualiteten *flata* och *lesbisk*. *Flata* är vanligast i den yngre gruppen medan *lesbisk* är vanligare bland de äldre. Värt att notera är också att ordet *lesbian* som liksom *lesbisk* började användas som självbenämning på 1970-talet enligt min undersökning verkar vara ett ord som är på väg bort. Bara 6 av de äldre använder det för att benämna sin sexualitet inför sig själv och andra HBTQ-personer medan endast 2 av de yngre. Ordet *homosexuell* används oftare av den äldre gruppen, men också av den yngre gruppen inför arbetskamrater, studiekamrater eller liknande relationer. När informanterna kommer ut med sin sexualitet är det vanligt att man använder omskrivningar istället för att använda några av orden som handlar om sexualitet.

---

⁴ Se mer om ordet *femme* under rubrik 5.3

⁵ *Ciskvinna* eller mer vanligt *cisperson*; är ett ord för en person vars kön, könsidentitet och könsuttryck genom livet har varit och är entydigt. D.v.s. när ens könsidentitet och könsuttryck av en själv (och andra) uppfattas vara inom normen för det kön som registrerades vid födseln; motsatsen till transperson (Wikipedia).

⁶ *Genus* har i detta sammanhang betydelsen ’könsuttryck’.

Något som kan vara en indikator på om ett ord ingår i standardspråket eller inte är om det finns med som uppslagsord i *Svenska Akademiens ordlista*, som är den mest omfattande ordlistan över svenskan som finns idag. I SAOL kan man hitta orden *flata*, *lesbisk*, *homosexuell* och *lesbian* och där finns också orden *gay* och *bisexuell*. Inget av dessa ord är direkta slanguttryck, men de har enligt min undersökning olika stilvärde och därmed olika användningsområden för personer som identifierar sig som lesbiska.

5.2 Mamma eller medmamma?

När det gäller ämnet familjebildning och fortplantning kan man säga att det finns en tvingande nödvändighet att uppfinna nya ord för nya företeelser. I alla tider har personer som identifierar sig som lesbiska skaffat barn och bildat familj, men sedan mitten på 1990-talet så har fler juridiska rättigheter vunnits och därmed har vissa ord i blivit vanligare även i standardspråket.

De vanligaste orden som används om att skaffa barn är *insemination* (30 informanter anger detta), *närstående adoption* (5 inf.) och *adoption* (10 inf.). Det finns ingen specifik lesbisk betydelse i dessa ord, men förmodligen används de mer flitigt i den lesbiska subkulturen än i heterosammanhang när det gäller barnalstring. Andra ord som kanske inte är helt begripliga för utomstående men som också förekommer bland mina lesbiska informanter är *att åka till Danmark*, *de har varit i Danmark*, *Danmarksemester*, *storksemester*, *den danska storken* och *varit på Storken*. Dessa ord och fraser syftar på att det är vanligt att åka till Danmark för att inseminera på klinik och på Storkkliniken i Danmark som vänder sig specifikt till lesbiska personer.

Den gamla hederliga tekniken samlag med en man är också något som används av lesbiska som ska skaffa barn och det kan benämnas på detta sätt: *olikkönat samlag*, *heterosexuellt samlag* (vilket anges av fem informanter) samt det lite mer vitsiga ”*en kväll på stan*”. Man kan ju också ha *barn från en heterorelation*. Vad som är tydligt i detta sammanhang är att normen nämns vid namn. Just för att man inte lever enligt normen blir det viktigt att poängtera att det är ett *heterosexuellt* samlag eller från en *heterorelation* som barnen kommer. Att synliggöra normen är ett sätt handskas med sin minoritetsposition. Genom att benämna normen blir det också tydligt att den existerar och att (hetero-)sexualitet är något som skapas genom den (Butler 1990a, Rosenberg 2002:72-75).

Ord som har med familjebildning att göra, som vad man kallar en familj med (minst) en lesbisk mamma med barn och vad den förälder som inte burit barnet heter, används med lite olika strategier som grund. För den mamma som inte burit barnet i sin mage finns lite olika benämningar där bland annat *medmamma* (5 inf.) och *icke-biologisk mamma* (5 inf.) förekommer. De flesta av informanterna uttrycker dock att de helst bara säger *mamma* och om det behövs ger en de förklaring till omständigheterna. En av informanterna som själv har barn svarar på frågan "Vad kallar du den mamma som inte burit barnet i sin mage?" så här:

Mamma! Inget annat känns rimligt för mig eller min partner (som inte är biologisk förälder men lika mycket mamma som jag), trots att de flesta lesbiska föräldrar vi känner bara kallar den biologiska mamman för mamma. Konstigt för oss. Vi vet att vi håller på att etablera nya familjekonstellationer och att alla utarbetar sina former och termer för det. Men tråkigt att gamla biologistiska och heteronormativa mönster ska prägla våra nya föräldramodeller så mycket! (INF21).

Att välja att kalla den mamma som inte burit barnet i sin mage för bara "mamma" kan alltså ses som en politisk strategi i ett samhälle som har heteronormativa föreställningar om hur en familj ska se ut. På samma sätt kan det vara en politisk strategi att utarbeta nya ord för olika företeelser som till exempel ordet *medmamma*. Samma sak gäller hur informanterna använder orden *familj* eller *regnbågsfamilj* om lesbiska familjekonstellationer. Genom att säga *familj* vidgar man ett redan etablerat begrepp och genom att säga *regnbågsfamilj* sätter man ord på något som kanske är viktigt att synliggöra. En informant uttrycker sig så här om den saken:

...för hela familjen så säger jag bara familj. Behöver jag skilja ut dem från heterofamiljen så säger jag regnbågsfamilj eller stjärnfamilj (INF9).

En annan informant använder ordet *regnbågsfamilj*:

Regnbågsfamilj, men jag gillar det nya stjärnfamilj också. Försöker införa det, fast det gäller ju allt som inte är kärnfamilj förstås (INF14).

Ordet *fyrklöverfamilj* förekommer också två gånger i min undersökning och avser en familjebildning där ett lesbiskt par och ett bögpar skaffat ett barn tillsammans.

Det finns givetvis inga rätt eller fel när det gäller dessa strategier, utan de är bara olika sätt att handskas med normen. Just när det gäller saker kring barn och familj finns en ökad kontakt med till exempel vård och

skola, samt andra institutioner och personer som finns i barnets liv och närhet, vilket gör att det lesbiska språkbruket är i ständig konfrontation med majoritetskulturen. Det lesbiska språkbruket är här i större utsträckning i konfrontation med standardspråket än vad som är nödvändigt i de andra domänerna. Trots det finns inget av orden *medmamma* eller *regnbågsfamilj* med i SAOL eller SO.

Kanske hade det varit idé att ställa två frågor i enkäten för att göra en distinktion mellan vad man säger inom sin egen kultur och vad man kallar saker utåt mot det övriga samhället.

5.3 Butch, femme eller helglesbisk?

Jag gjorde en gång en lista på olika flat"sorter" som börjar på F. finns alltså hundratals... fotbollsflata, flanelldata, friluftsfata osv.. allt detta ska ju dock tas med en nypa salt... (INF19).

Ovanstående citat säger ganska mycket om den typ av ord som detta avsnitt ska handla om, nämligen lesbiska stereotyper. Namn på lesbiska stereotyper är otvetydigt den kategori ord som jag fått in flest av, men innan jag presenterar den uppsjö av ord som finns i denna kategori så är det viktigt att poängtera hur orden används. De allra flesta informanterna, liksom personen som jag citerat ovan, är noga med att poängtera att dessa ord enbart används med en nypa salt. I mitt material framkommer också att dessa ord främst används i HBTQ-sammanhang, lesbiska (och HBTQ-) personer emellan – ofta med kärlek och glimten i ögat. Detta märks bland annat på de definitioner av orden som vissa informanter givit. De är ofta fyllda med humor och distans. Det är också viktigt att här klargöra att flera informanter helt tar avstånd från denna typ av epitet och skriver att de inte alls använder dessa ord.

Den mängd "lesbiska stereotyper" som jag har fått in visar att orden faktiskt figurerar och förmodligen också används i ganska hög utsträckning av personer som identifierar sig som lesbiska. Sammanlagt har jag fått över 50 olika ord från den yngre åldersgruppen och från den äldre gruppen har jag fått över 35 ord (se Bilaga 2). Detta betyder en ungefär jämn fördelning då den äldre gruppen är något mindre än den yngre. Därmed kan jag konstatera att det inte är en specifik ungdomsföreteelse att dela in lesbiska i olika subgrupper på detta sätt. Jag kommer nedan att ge ett smakprov på vilka dessa epitet kan vara.

5.3.1 Subversiva könsuttryck

De absolut vanligaste namnen på stereotyper är *butch* och *femme*. 35 av 45 informanter anger *butch* och 26 personer anger *femme* i sina enkätsvar. Dessa ord har med könsuttryck eller genusrepresentation att göra, det vill säga det sätt på vilket man väljer att uttrycka genus med olika attribut så som kroppsspråk, kläder, hår, mimik, rörelsemönster och så vidare. *Butch* och *femme* fungerar som stereotyper med schablonartade karaktärsdrag och attribut, men de fungerar också som lesbiska identiteter – vilket inte någon av de andra stereotyperna direkt kan sägas göra. På ett mycket förenklat plan skulle man kunna förklara *butch* som en kvinna som är maskulin eller manhaftig och en *femme* som en kvinna som är feminin eller kvinnlig, men det ska visa sig att dessa stereotyper eller identiteter är mer komplexa än så (Butler 1990b:87-94).

Några av informanterna har valt att definiera vad *butch* och *femme* är:

Butch - som bara hänger med snubbar och spelar hockey och snusar och om möjligt kommer från Norrland och jobbar på Volvo (INF19).

Butchflator - manhaftiga kvinnor som gillar "manliga" kläder och uttryck (INF32).

Butchen är en stabil kvinna som gärna klär sig i skogshuggarmundering och vid finare tillfällen kostym med slips. Butchen har kort hår och inget smink. Hon är fysiskt stark, hon har vad som anses "manliga" intressen. Får du problem med bilen eller behöver ett handtag är det bara att kontakta butchen. I den klassiska sagan åtrår hon sin motsatts - femmen (INF35).

Femmen är kvinnligheten personifierad. Hon klär upp sig i kjolar, klänningar, blusar, sminkar sig och bär nagellack. Femmen ser sin påsatta kvinnlighet som politisk. Hon tar kvinnligheten ett steg längre, snurrar den några extra varv och skapar något nytt. Femmen åtrår andra kvinnor, gärna butchen (INF35).

Vid en första anblick verkar kanske dessa stereotyper bara efterapa heterosexuella mönster; man – kvinna; manligt – kvinnligt. Men det är en heteronormativ tolkning. Butler (1990b) menar att både *butch* och *femme* är *något annat* än heteronormens man/manlighet och kvinna/kvinnlighet, eftersom könsuttrycken hos *butchen* och *femmen* inte stämmer med fysiskt kön och begärsriktning som förväntas av heterosexualiteten. *Butchen* utmanar föreställningen om vad en person som uppfattas som kvinna kan vara, då hon inte är traditionellt kvinnlig samt riktar sitt begär mot en annan kvinna och inte en man. *Femmen*

utmanar också föreställningar om kön då hon ”kan väcka associationer till den heterosexuella scenen” (Butler:1990b:91) med sin ”kvinnlighet”, men på samma gång förskjuter heterosexualiteten, då hon begär andra kvinnor och inte män (Butler:1990b:89-93).

Både informanterna INF32 och INF35 skriver att *butchen* är ”manlig” inom citationstecken vilket stämmer väl med Butlers analys då *butchens* könsuttryck liknar heterosexuell manlighet men är någonting annat och eget. INF35 slår också huvudet på spiken med beskrivningen av *femmens* representation av kvinnlighet: ”Hon tar kvinnligheten ett steg längre, snurrar den några extra varv och skapar något nytt.” (INF35). Butlers resonemang visar på nödvändigheten att ha ”egna” ord för detta. Att vara lesbisk och ”manlig” är helt enkelt inte samma sak som att vara heterosexuell man och manlig och det kräver helt enkelt egna ord.

Andra ord för lesbiska som är mer butchiga än femmiga är *boi*, *daddy*, *tomboy* (3 inf.), *truckflata* (4 inf.) samt *babybutch*. För mer femmiga lesbianaer så finns även dessa ord; *lipstick*, *lipstick lesbian* (3 inf.), *lipstick femme* och det lite svenskare *läppstiftslesbian*.

Inget av de ovan nämnda orden finns i SAOL eller SO, men i *Nordstedts svenska slangordbok* av Kotsinas (1998) finns *butch* och *femme* med betydelsen ”karlaktig lesbisk kvinna” och ”feminin lesbisk kvinna” (Kotsinas 1998:24, 47).

5.3.2 Stereotyper som gör skillnad?

De över 70 olika ord (se Bilaga 2) som jag har fått in som namn på stereotyper hos lesbiska har jag försökt sortera under olika ämnesområden. Jag tolkar det som om många av epiteterna går att koppla till kategoriseringar som är vanliga i resten av samhället också, till exempel ålder och klass. Bland de yngre informanterna nämns *gammelflata*, medan de äldre anger epitet så som *babybutch* och *babyflata* som enligt en informant är ”osäker, nyutkommen, antingen i tonåren, men även äldre” (INF6). Epitet som jag kopplar till klass är bland annat *kulturflata*. En variant som förekommer i Svealand är *finkulturflatan*.

Finkulturflatan är i yngre medelåldern, hänger på Roxy och blir skitfull på Momma varje helg, bor på Söder och är jävligt påläst om allt (INF11).

I denna kategori finns förutom *rödvinsflata* och *förortsflata* också:

Universitetsflatan - den intellektuella, jobbar kanske på genus eller film och har ofta en kort trendig frisyr (tintin) (INF32).

Akademikerflata - doktorerar inom något humanioraämne, alternativt språk (INF32).

Brandkärrsflata - motsvarande White Trash, lokalt för Nyköping - pinsamt fördomsfullt, jag vet (INF10).

Förutom klass och ålder finns flera epitet som är kopplade till politiskt engagemang, där de vanligaste epiteten är *anarkaflata* med sex belägg, och *feministflata* som förekommer två gånger i mitt material. Detta har att göra med den starka koppling som den lesbiska rörelsen har och har haft till feminismen och kvinnorörelsen. I samma kategori finns också *aktivistflata*, *genusflata*, *pk-flata*, *veganflata*, *vänsterflata* och *politiskt lesbisk* (vilket ungefär betyder att man av politiska skäl, oftast feministiska, har valt att leva lesbiskt). Ett ord som är specifikt för den äldre gruppen är *LF-kvinnor*, som syftar på kvinnor som var aktiva i Lesbisk Front under 1970- och 80-talen (Hallgren 2008).

Hur lesbisk man är utgör ytterligare en kategori, där *ärkeflatan* är mycket lesbisk, medan graden av lesbiskhet är osäker bland de av den egna gruppen lite ringaktade flatorna som *after-nine-lesbian*, *rödvinslesbisk*, *helglesbisk* liksom hos de två stereotyperna:

Hobby-gay/helg-gay - en tjej som hånglar med tjejer på fester men som förnekar att hon är flata (INF26).

Bikvinnan som lurar till sig riktiga lesbianer och sen går över till snubbar igen (INF19).

I kategorin om graden av lesbiskhet måste jag även placera *straight acting flata* och *garderobsflator* som handlar om hur öppen man är med sin sexualitet. *Straight acting* kan också innebära att man tar avstånd från det som uppfattas som stereotypt lesbiskt. En annan stereotyp som också får vara med i denna kategori är *heteroflata/svenssonflata*, även kallad *hetero* som enligt R6 används ”som skällsord om flator som vill ha fru, barn och villa och är sexuellt konservativa” (INF6).

Gold star och *silver star* är liksom många lesbiska engelska lånord förmodligen hämtade från den populära, amerikanska, lesbiska teveserien *L-word* och de har att göra med om man har haft sex med män eller inte innan man blivit eller kommit ut som lesbisk (Ladendorf 2007). Om man aldrig har haft sex med en man så är man en *gold star* och om man har haft sex med en man en enda gång och den gången förstod att man var lesbisk eller starkt sexet så kan man kategorisera sig

som en *silver star lesbian*. Detta är några av de få namnen på stereotyper, förutom de som handlar om könsuttryck (*butch* och *femme*), som man kan kalla sig själv. De övriga är för stereotypa för att kunna användas som självbenämning eller identitet. Man kan likna dem med en manlig stereotyp som "Don Juan". "Don Juan" skulle man aldrig kalla sig själv (utan att verka lite konstig), men däremot absolut kunna bli kallad.

Flator kan också delas in i grupper efter vad man har för intressen. Sportrelaterade epitet är absolut vanligast och *sportflatan* som har tre belägg i mitt material kan definieras såhär:

Sportflatan har en sportig klädstil, spelar innebandy eller fotboll. Hon är fräsch på det sättet att hon bryr sig om sitt yttre, duschar varje dag och har moderna kläder. Hon är inte intresserad av politik och är inte självklart feminist (som man tänker att de andra stereotyperna queeret, butchen och femmen är). Sportflatan går på mainstreamställen och dansar och raggas, gayställen som Gretas. De går inte på mer politiska tillställningar och "alternativa" fester (INF35).

Det finns också *innebandyflator* enligt två informanter, och *fotbollsflator* anges av fyra informanter. Övriga intresserelaterade stereotyper är *dataflata*, *schlagerflata*, *skogsflata* och *naturflata*.

Slutligen utgör också kroglivet en kategori där man kan hitta *diskoflator*, *faghagsflator* (som umgås med och beundrar bögar) *partyflator*, *krogflator* och *gretasflator*, *underjordenflator* samt *bitchflator* är några. Flera av dessa stereotyper har fått namn som syftar på specifika uteställen för, eller som är populära bland, HBTQ-personer.

De ord som jag kallar stereotyper och som jag givit exempel på ovan är ord som kan klassas som slang eftersom de endast används i specifika sammanhang och det verkar viktigt för informanterna att poängtera att dessa epitet eller stereotyper inte är "på allvar". Frågan är då varför denna uppsjö av ord finns. En av anledningarna är helt säkert den sociala aspekten av slangspråk som kan bygga en känsla av tillhörighet eller utestängning (Dagrin 2008:13). En annan anledning skulle kunna vara att dessa "egna" stereotyper är ett svar på samhällets stereotypiserade bild av lesbiska. Ambjörnsson (2002) diskuterar hur homosexuella stereotypiseras av majoritetskulturen och lesbiska porträtteras ofta entydigt som manhaftiga, okvinnliga personer som inte sällan också är oattraktiva. Lesbiska kvinnor upplevs i Ambjörnssons studie som fast i en kollektiv föreställning om hur lesbiska kvinnor "ska vara", och deras frihet och individualitet ifrågasätts av heterosexuella personer (Ambjörnsson 2002:230ff, 288f). Kanske den uppsjö av ord för

lesbiska stereotyper som används inom *den egna* kulturen skulle kunna ses som en slags motreaktion mot heterosamhällets kollektivisering av lesbiska. Att kunna peka på en grupp och säga: ”De där sportflatorna, alltså, de har alltid...” eller ”Alla feministflator...” gör att man själv kan känna sig som en fri och individuell person som inte tillhör något kollektiv.

Slanguttrycken för lesbiska stereotyper kan alltså sägas ha en dubbel funktion, då de både fungerar som stärkande för den lesbiska gemenskapen eftersom de bara används inom den egna gruppen, men orden fungerar också som stärkande för den egna individualiteten och ett avståndstagande från majoritetskulturens stereotypisering av lesbiska.

6 Slutsatser

De ord som jag har presenterat i min undersökning är av lite olika slag. Vissa av orden används nästan bara inom den ”lesbiska gemenskapen” och bygger på en gemensam förståelseram som är viktig i skapandet av lesbiska identiteter. Att säga att man ”ska åka till Danmark” (utan några vidare förklaringar) när man menar att man ska försöka bli gravid är ett exempel på uttryck som tillhör den egna kulturen. När det gäller självbenämning är det tydligt att *flata* är betydligt vanligare att använda inom den egna gruppen och detta gäller båda åldersgrupperna och de få informanter som använder ordet *lesbian* om sin egen sexualitet gör det hellre bland andra HBTQ-personer än i andra sammanhang.

De många olika stereotyperna som finns är kanske det tydligaste exemplen på ord som bara används inom den egna gemenskapen. Betydelsen av ordet *butchig* kan te sig förvillande lik ’manlig’ men utifrån ett queerteoretiskt perspektiv är betydelsen ändå *något annat*, utanför heteronormen. Samma sak gäller för ordet *femmig* som är *något annat* än ’kvinnlig’. Alla de olika stereotyperna (*helglesbisk*, *fotbollsflata*, *feministflata* etc.) är viktiga för den lesbiska kulturen och identiteten. Beroende på ur vilken aspekt man ser på orden fungerar de både stärkande för individen och för kollektivet. Både Queen (1997) som undersökt lesbiska serietidningar och Ladendorf (2007) som diskuterar teveserien *L-word*, visar på vikten av denna gemensamma förståelseram. Därmed inte sagt att alla personer som identifierar sig som lesbiska är eller vill vara en del av denna ”gemenskap”. Men i det performativa skapandet av lesbisk sexualitet så har denna diskurs en

viktig funktion (Queen 1997:250-256, Ladendorf 2007, Butler 1990a:87-88, Rosenberg 2002:72-75).

Vidare finns också ord och uttryck som hela tiden kommer i kontakt med majoritetskulturen och standardspråket. Till exempel kanske man som lesbisk måste sätta ord på sin egen sexualitet inför någon annan. Enligt SO (2009) är *flata* ”fullt brukbar som neutral beteckning” på lesbiska kvinnor (SO 2009:774). Det stämmer inte riktigt med de resultat jag har fått i den här undersökningen. I det sammanhang när mina informanter benämner sin sexualitet för någon utanför den egna gruppen är *lesbisk* och *homosexuell* lika vanliga eller vanligare ord än *flata* och *lesbian*. Det är behjärtansvärt att SO försöker höja statusen på ordet *flata* då det är faktiskt ett bra ord eftersom det är ett riktigt substantiv, men initiativet till en sådan betydelse- och/eller användningsförändring kan inte bli lyckat utan att vara grundlagt i den egna kulturen först.

Vidare är familjebildning och fortplantning ett område där personer som identifierar sig som lesbiska och som har barn kommer i kontakt med majoritetssamhällets föreställningar om vad som är ”normalt”. Här kan jag urskönja två språkliga strategier som mina informanter använder för att handskas med heteronormens två bärande principer. Den ena principen är ”uteslutningen av avvikelser ur normen med uppdelningen i kategorierna vi – de” (Rosenberg2002:102). Att kalla sin familj för *familj* kan vara ett sätt att luckra upp gränserna mellan vi – de. Att kalla sin familj *regnbågsfamilj*, *stjärnfamilj* eller *fyrklöverfamilj* innebär att man markerar att ens familj är något *annat* än det som förväntas ingå i normen. Detta kan vara ett sätt att tackla den andra principen för heteronormen som är ”assimilering genom införlivandet av avvikelser i normen” (Rosenberg 2002:102).

Sammantaget är det tydligt att standardspråket har sina begränsningar. Det saknas helt enkelt en massa ord som behövs för att beskriva företeelser som tillhör vardagen för personer som identifierar sig som lesbiska. Som tur är så är språket i ständig utveckling och förändring. Det som för tjugo år sedan var bondens avlingsord (*insemination*), är idag ett sätt att bli gravid. *Flata* har på endast åtta år gått från betydelsen att ”väcka anstöt” (SAOL 1998:203) till att vara ett bra ord – kanske det ”bästa som finns” – för att benämna lesbisk sexualitet (SO 2009:774). Och kanske får vi inom några år även se ord som *regnbågsfamilj* i en ordbok eller ordlista. Samtidigt finns också alla de ord som i dagsläget är viktiga att de får vara just ”lesbiska”. Det är de ord som fungerar stärkande för den lesbiska gemenskapen och individerna, och de orden har ännu inget behov av att bli upptagna i standardspråket.

6.1 Avslutning och utblick

Syftet med denna uppsats var att undersöka lesbiskt språkbruk. Materialet jag fick in visade sig vara mycket mer omfattande än jag hade räknat med och entusiasmen från informanterna har varit påtaglig, men det har också förekommit kritik mot min undersökning. Flera informanter såg undersökandet av lesbiskt språkbruk som ännu ett sätt att skilja ut och stigmatisera en redan utsatt grupp och vissa ställde sig frågande till om det finns något som kan kallas lesbiskt språkbruk överhuvudtaget. En av de svarande ifrågasatte om det är möjligt att göra en avgränsning av sexualitet på det sätt som jag har gjort i denna studie – den svarande upplevde avgränsningen som exkluderande mot andra HBTQ-personer som inte just identifierade sig som lesbiska och ifrågasatte varför inte deras språk skulle undersökas.

Detta är viktiga frågor att reflektera kring. Det är inte entydigt positivt att sätta en marginaliserad grupp under luppen. Det är svårt att veta hur resultatet faller ut; om det leder till förståelse och acceptans eller ytterligare stigmatisering. I min uppsats försöker jag handskas med den eventuella stigmatisering det innebär att synliggöra det lesbiska språkbruket genom att anamma ett konstruktivistiskt perspektiv där språk ses som upprätthållande, skapande och omskapande av kön och sexualitet. Detta bidrar till att den heterosexuella normen kan synliggöras. Delar av det lesbiska språkbruket som jag har redovisat i min undersökning indikerar att standardspråket är snävt och heteronormativt, vilket är resultat som jag tror är viktiga och gynnar mer än stjälplesbiska som grupp.

I min undersökning har jag bland annat försökt visa hur språk och identitet är knutna till varandra. Jag har undersökt hur den lesbiska identiteten och sexualiteten skapas och upprätthålls genom språket. Detta ämne tåls att undersökas vidare, men vad som skulle vara än mer intressant är att vända på perspektivet och istället granska hur normen, det vill säga heterosexualiteten, skapar och upprätthåller sig själv. Vilka ord och fraser använder heterosexuella för att markera sin sexualitet? Hur skapas, reproduceras och upprätthålls den heterosexuella normen genom språket? Och vad händer om man bryter den? Ett annat område som också skulle vara spännande att undersöka är hur delar queerrörelsen i Sverige arbetar aktivt med att göra språket könsneutralt genom att till exempel undvika att använda pronomenen *han* och *hon*. Fältet är så gott som outforskat på svenska och det finns mycket att ta reda på kring språk och sexualitet.

Litteraturlista

- Andersson, Lars-Gunnar 1985. *Fult språk. Svordomar, dialekter och annat ont*. Stockholm: Carlssons.
- Ambjörnsson, Fanny 2002. *I en klass för sig. Genus, klass och sexualitet bland gymnasietjejer*. Stockholm: Ordfront.
- Butler, Judith 1990a. *Genustrubbel. Feminism och identitetens subversion*. Göteborg: Diados.
- Butler, Judith 1990b. Subversiv performativitet. I: Butler, Judith 2005. *Könet brinner!* Stockholm: Natur och kultur, s. 87-94.
- Butler, Judith 1991. Imitation och genusmyteri. I: Butler, Judith 2005. *Könet brinner!* Stockholm: Natur och kultur, s. 57-86.
- Cameron, Deborah 2003. Straight talking: the sociolinguistics of heterosexuality. I: Cameron, Deborah 2006. *On language and sexual politics*. London: Routledge, s. 165-179.
- Dagrin, Bengt G. 2008. *Stora fula ordboken*. Fjärde upplagan. Stockholm: Carlssons.
- Hallgren, Hanna 2008. *När lesbiska blev kvinnor: lesbiskfeministiska kvinnors diskursproduktion rörande kön, sexualitet, kropp och identitet under 1970- och 1980-talen i Sverige*. Stockholm: Kabusa.
- Kotsinas, Ulla-Britt 1998. *Nordstedts svenska slangordbok*. Stockholm: Nordstedts.
- Kotsinas, Ulla-Britt 2007. *Ungdomsspråk*. Tredje upplagan. Uppsala: Hallgren & Fallgren.
- Ladendorf, Martina 2007. The L-word. Flat-identitet och lesbiska stilmarkörer i och framför teverutan. *Lambda nordica* 2007/3:7-20.
- Laskar, Pia 2003. L-ordet: Från murarverktyg till diskursivt tvång. *Lambda nordica* 2003/4:6-17.
- Legman, Gershon 1941. The language of homosexuality. An American glossary. I: Cameron, Deborah & Don Kulick (red.) 2006. *The language and sexuality reader*. London: Routledge, s. 19-32.
- Moonwomon-Baird, Birch 1985. Toward a Study of Lesbian Speech. I: Livia, Anna & Kira Hall (red.) 1997. *Queerly phrased: language, gender, and sexuality*. New York: Oxford University Press, s. 202-213.
- Morrish, Liz & Helen Sauntson 2007. *New perspectives on language and sexual identity*. Basingstoke: Palgrave Macmillan.
- Queen, Robin M. 1997. "I don't speak spritch": Locating Lesbian Language. I: Livia, Anna & Kira Hall (red.) 1997. *Queerly phrased:*

language, gender, and sexuality. New York: Oxford University Press, s. 233-256.

Rosenberg, Tiina 2002. *Queerfeministisk agenda*. Stockholm: Atlas.

SAOB = *Ordbok över svenska språket utgiven av Svenska Akademien*. Lund 1895–.

SAOL = *Svenska Akademiens ordlista* 1998. Tolfte upplagan.

SAOL = *Svenska Akademiens ordlista* 2006. Trettonde upplagan.

SO = *Svensk ordbok utgiven av Svenska Akademien* 2009.

Trost, Jan 2001. *Enkätboken*. Andra upplagan. Lund: Studentlitteratur.

Wikipedia. <http://sv.wikipedia.org/wiki/Cisperson>

Hämtad 2009-12-07.

Bilaga 1

GÖTEBORGS UNIVERSITET
Institutionen för svenska språket

Undersökning om lesbiskt språkbruk

Hej!

Jag heter Ida Carlson och läser svenska vid Göteborgs universitet. Jag ska i min C-uppsats undersöka lesbiskt språkbruk – alltså ord och uttryck som personer som identifierar sig som lesbiska använder om olika företeelser så som familjebildning, fortplantning, sex, kärleksrelationer, om sig själva och andra lesbiska personer. Syftet med undersökningen är att kartlägga de ord och uttryck som lesbiska använder sinsemellan, samt undersöka hur de används.

Denna uppsatsidé kom till då jag och mina lesbiska vänner satt och pratade om just detta fenomen. Vi kunde komma på en uppsjö av olika ord och uttryck som vi använder, men för att kunna göra en språkvetenskaplig uppsats så behöver jag ju ett bredare underlag än mig själv och mina vänner.

Jag genomför därför en enkätundersökning om detta. Undersökningen görs helt anonymt. Detta innebär att ingen kommer att veta vad just du har svarat på frågorna.

Denna enkät skickas till personer som identifierar sig som lesbiska runt om i landet via olika nätverk och föreningar. Jag ber dig att svara på frågorna genom att trycka på "Vidarebefordra" eller "Forward" i detta mejl och skriva i min mejladress guskaida@student.gu.se i adressfältet. Därefter svarar du på frågorna i enkäten i det nya mejlet och skickar det till mig.

Det är viktigt att du skriver så ärligt och omfattande som möjligt när du svarar. Utgå ifrån att jag som lesbisk kommer att förstå de olika ord och uttryck som du använder.

Om du har några frågor om undersökningen så går det bra att höra av sig till mig per mejl eller telefon: guskaida@student.gu.se eller 0739-831551.

Tack på förhand för din medverkan!

Göteborg i oktober 2009
Ida Carlson

Enkät – Lesbiskt språkbruk

Självbenämning

1) Vilket eller vilka ord använder du för din sexualitet,

a) **inför dig själv?** (Kryssa för med X för flera alternativ om du vill!)

lesbisk   lesbian   flata
 homosexuell   annat, nämligen:

b) **inför vänner som är HBTQ-personer (homo- och bisexuella, transpersoner eller queera)?** (Kryssa för med X för flera alternativ om du vill!)

lesbisk   lesbian   flata
 homosexuell   annat, nämligen:

c) **inför vänner som är heterosexuella?** (Kryssa för med X för flera alternativ om du vill!)

lesbisk   lesbian   flata
 homosexuell   annat, nämligen:

d) **Inför arbetskamrater, studiekamrater eller andra liknande relationer?** (Kryssa för med X för flera alternativ om du vill!)

lesbisk   lesbian   flata
 homosexuell   annat, nämligen:

2) Vilket eller vilka ord använder du för andra homosexuella kvinnors sexualitet,

a) **inför HBTQ-personer?** (Kryssa för med X för flera alternativ om du vill!)

lesbisk   lesbian   flata
 homosexuell   annat, nämligen:

b) **inför personer som inte är HBTQ?** (Kryssa för med X för flera alternativ om du vill!)

lesbisk   lesbian   flata
 homosexuell   annat, nämligen:

Att komma ut

- 3) **Som lesbisk behöver man ibland komma ut inför olika människor. Hur brukar du formulera dig,**
  - a) **inför personer som du antar kommer att bemöta dig positivt?** (Ange max tre exempel!)
  - b) **inför personer som du är osäker på vilket bemötande de kommer att ge dig?** (Ange max tre exempel!)
- 4) **Finns det andra ord och uttryck som du känner till som är kopplade till att komma ut själv eller åt någon annan?** (Ge exempel nedan!)
- 5) **Ibland brukar man prata om att det finns olika stereotyper bland lesbiska kvinnor.**
Kan du namnge några? (Ange så många ord och uttryck som möjligt som du använder om/när du pratar om den här företeelsen!)
- 6) **Ibland kan man anta att någon är lesbisk bara genom att titta på dem. Finns det ord som beskriver det?** (Ge exempel nedan!)

Familjebildning och fortplantning

- 7) **Vilka ord använder du för att beskriva hur en lesbisk familjekonstellation ser ut?** (t.ex. mamma, mamma, barn)
- 8) **Vilka ord känner du till som beskriver hur en eller två lesbiska kvinnor kan bli föräldrar på?**
- 9) **Vad kallar du den ”mamma” som inte burit barnet i sin mage?**
- 10) **I en heterosexuell relation med barn är det vanligt att barn kallar föräldrarna mamma och pappa.**
  - a) **Om du har barn: Vad kallar ditt/dina barn sin/sina föräldrar?**
  - b) **Om du har barn: Vad kallar du/ni er inför barnet/barnen?**

Relationer och sex

11) Om du har en partner eller flera partners, vilket eller vilka ord (förutom egennamn) använder du om henne/dem inför,

- a) vänner?
- b) familj och släkt?
- c) arbetskamrater, studiekamrater eller liknande relation?

12) Ange ord som har med lesbisk kärlek och sex att göra! (Skriv ord och uttryck som du känner till! Vissa av dessa ord och uttryck kan säkert även används för heterosexuellt sex, skriv dem ändå om du använder dem!)

13) Om det finns andra lesbiska ord och uttryck som du har kommit att tänka på när du fyllt i enkäten så får du gärna skriva ner dem här: (Ge också gärna en förklaring till vad orden betyder när du använder dem i ett "lesbiskt sammanhang".)

Personfakta

14) Hur gammal är du?

Jag är   år.

15) I vilket län bor du?

Jag bor i:

16) Hur fick du reda på att enkäten fanns? (Sätt X i en ruta!)

via RFSL:s hemsida

via vänner

via Qruiser.com

på annat sätt, nämligen:

**17) Har du något annat du vill tillägga? Är det något jag har missat?
Kommentarer av alla slag är välkomna!**

Tack för din medverkan!

Läs gärna igenom svaren en gång till, ifall du har något mer att tillägga!

Alla svar behandlas anonymt. Om du vill ha ett exemplar av uppsatsen när den är färdig så får du gärna sätta ett kryss i rutan här nedan.

[ ] Ja, jag vill ha en kopia av uppsatsen skickad till mig per mejl!

Om du har några frågor eller funderingar är det bara att kontakta mig. Min adress och telefonnummer finns i det inledande brevet.

Än en gång: Tack för hjälpen!

Ida Carlson

Bilaga 2

Lesbiska stereotyper

Åldersgrupp 19-34

butch, butchflata (21)
 boi
 daddy
 tomboy (3)
 truckflata (4)
 björn
 femme (14)
 Femme/Lipstick lesbian
 lipstick, lipstick lesbian (3)
 anarkaflata (4)
 aktivistflata
 feminitsflata (2)
 genusflata
 pk-flata
 veganflata
 vänsterflata
 politiskt lesbisk
 kulturflator
 Finkulturflatan
 universitetsflatan
 Akademikerflata
 straight acting flata (2)
 After-nine-lesbian
 heteroflata/svenssonflata,
 hetero
 bikvinnan
 hobby-gay/helg-gay
 rödvinslesbisk
 Gold star
 ärkeflata
 gammelflator
 babyflata
 RFSL-flata
 krogflator
 partytjej
 gretasflata

Åldersgrupp: 35-56

butchflata, butch (15)
 babybutch
 truckflata (3)
 femme (12)
 lipstick femme
 läppstiftslesbian
 lipstick-lesbian
 fotbollsflator (4)
 sportflator
 Brandkärrsflata
 förortsflator
 spårvagnsförare över 50
 diskoflator
 faghagsflator
 partyflator
 helglesbisk
 garderobsflator
 goldstar lesbian
 silverstar lesbian
 gaybrudar
 queer (2)
 homon
 dyke
 Dataflata
 schlagerflata
 Skogsflata
 rödvins-/kulturflator
 anarka-/politiska flator
 anarkaflata
 manshatare
 LF-kvinnor
 vanlig flata
 fjolla
 pussy
 manhaftig (3)
 androgyn

underjordenflata
naturflata
queerflator
queerbrud
queer (2)
sportflatan (3)
fotbollsflata
innebandyflata (2)
hip hop flatan
lindy hop flatan
Må dåligt flatan
hippieslesbian
piffig flata
snyggflata
kylskåpsflata
Mongoflata
kickersflata
lastbilsflata
bitchflator
players
normflata
bi
gayish
fjolla
flashflata
flanellflata
friluftslata

neutrum
poly
bi
typiskt kvinnlig
Top or bottom